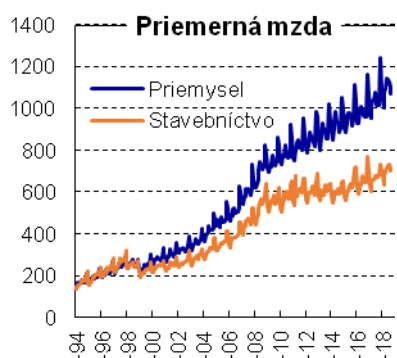
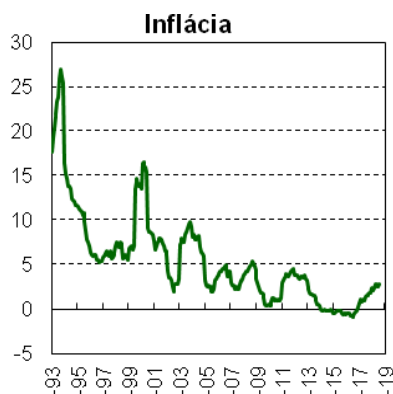
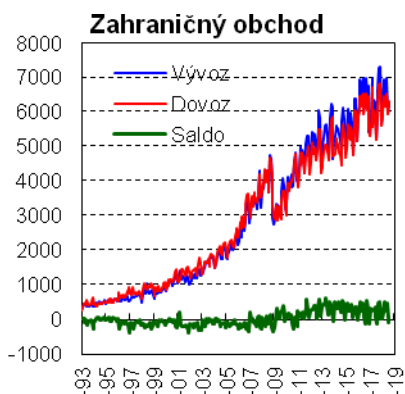

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V SEPTEMBRI 2018

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 12.11.2018

Celkový ekonomický vývoj

Slovenskej ekonomike sa v septembri 2018 darilo dobre. Vysokým tempom rástli tržby v stavebníctve aj priemysle, ako aj v zahraničnom obchode. Pokles nezamestnanosti sa zastavil. Pretrváva veľký nedostatok pracovných síl. Istým problémom sa stáva stúpajúca inflácia.

Výroba a zahraničný obchod

Tržby z priemyselnej výroby na medzioročne baze v septembri 2018 narástli o 11,9%. V automobilovom priemysle tržby medzioročne stúpili o 33,74% a vo výrobe strojov o 10,7%. Klesli tržby vo výrobe elektrických zariadení (-5,8%), a tržby vo výrobe gumy a plastov (-3,5%) a vo výrobe spotrebnej elektroniky (-10,9%). **Tržby v stavebníctve zaznamenali v septembri 2018 rast o 18,6%.**

Zahraničný obchod zaznamenal v septembri 2018 solídny rast. Vývoz medzioročne stúpol o 5,2% a dovoz o 5,8%. Dosiahol sa vysoké kladné saldo 436,8 mil. eur.

V októbri 2018 sa **index ekonomického sentimentu** oproti septembru 2018 znížil o 0,5% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kľzavá hodnota dosiahla 90,5%. Klesol index sentimentu v priemysle (-3,0%), no stúpol index v stavebníctve (+9,0%), index dôvery v obchode (+1,0%), aj v službách (+8,7%). Index spotrebiteľskej dôvery klesol o 0,2%.

Cenový vývoj

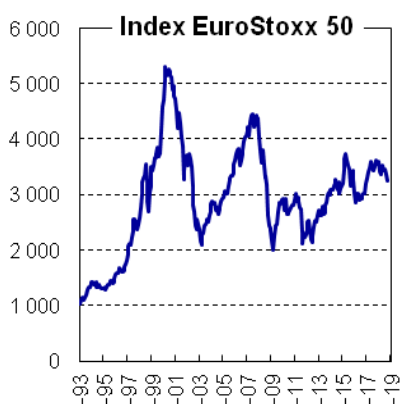
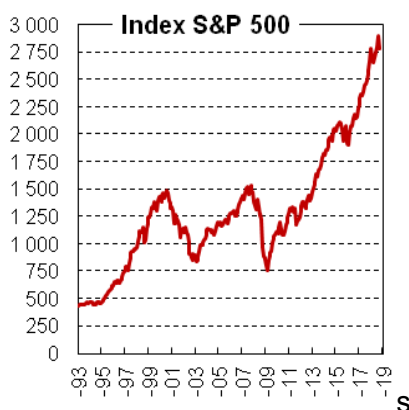
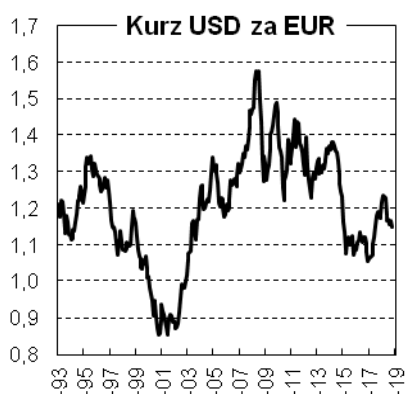
V septembri 2018 dosiahol rast spotrebiteľských cien medzioročne 2,7%. Najviac narástli ceny za potraviny a nápoje (+3,7%), dopravu (+6,1%), alkohol a tabak (+1,9%), bývanie a energie (+2,4%) a zdravotníctvo (+1,9%).

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v septembri v priemere zvýšili o 6,1% a ceny pre export o 2,5%. Ceny stavebných prác stúpili o 3,5% a ceny stavebných materiálov o 4,7%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V septembri 2018 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila 0,04%. Oproti septembru 2017 klesla o 1,0% a dosiahla úroveň 5,4%. Na úradoch práce sa registrovalo 147,8 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medzioročne nižšie o 27 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 84,4 tisíc voľných pracovných miest.. Pokles nezamestnanosti sa prakticky zastavil. Na trhu práce zostala nezamestnaná len najproblematickejšia skupina uchádzačov o zamestnanie, ktorých je ťažko zamestnať.

Tržby v maloobchode v septembri 2018 medzioročne celkovo stúpili v priemere o 3,6% z toho narástli tržby v malých predajniach o 7,1%, kým tržby v hypermarketoch klesli o 4,1%.

Verejné financie a finančné trhy

V októbri 2018 sa v štátnom rozpočte dosiahol deficit 414 mil. eur (v októbri 2017 bol deficit 752 mil. eur). Daňové príjmy rozpočtu sa vyvíjali v súlade s plánom. Výber daní sa naplnil na 85,3%, z toho DPH na 85,1% a spotrebné dane na 81,8%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 95,9%.

V septembri 2018 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V novembri 2018 akciové trhy v USA aj Európe pocítili menšiu korekciu a potom stagnovali na úrovniach zo začiatku roka.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2017 ^a	2018 Q1	2018 Q2	2018 Q3	07/2017	08/2017	09/2017	2018 ^f	2019 ^{8f}
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mld. EUR) bežné ceny, kvartálne	84 985	20 461x	22 635x	X	x	x	x	89 500	95 300
HDP (% rast v stálych cenách)	+3,4	3,6	4,2	x	x	x	x	3,8	4,0
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	+2,9	1,2	7,7	10,6	11,0	9,0	11,9	+4,5	+5,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+3,6	2,3	4,2	15,3	11,5	15,6	18,9	+2,0	+3,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	75 065	19 042	20 221	19 171	5 997	6 194	6 980	79 000	85 000
• dovoz	71 876	18 307	19 133	18 818	5 956	6 319	6 543	75 000	80 000
• saldo	3 189	735	1 088	353	41	-126	437	4 000	5 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	1,3	2,3	2,8	2,7	2,6	2,8	2,7	1,7	1,9
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	954	955	1004	X	x	x	X	992	1040
• priemysel	1043	1052	1121	1100	1128	1101	1072	1 085	1 130
• stavebníctvo	669	661	715	717	732	716	704	710	740
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 530,7	2542,6	2566,0	X	x	X	x	2 559	2 579
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	8,1	7,1	6,6	X	x	X	x	7,4	6,7
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	7,1	5,7	5,4	5,4	5,5	5,4	5,4	6,4	5,8
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	192 506	158 458	149 143	149 002	150 268	148 935	147 803	195 000	160 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijmy v mil. EUR	14 014	3 033	6 582	10 128	7 913	8 961	10 128	13 983	16 320
• percento plnenia	85,3	21,7	47,1	72,4	56,6	64,1	72,4	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 235	3 488	7 156	10 738	8 298	9 703	10 738	15 956	17 859
• percento plnenia	87,6	21,9	44,9	67,3	52,0	60,8	67,3	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-1220	-455	-574	-610	-385	-743	-610	-1 973	-1 523
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1297	1,2295	1,1922	1,1631	1,1686	1,1549	1,1659	1,17	1,20
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,43	2,37	2,35	2,36	2,35	2,37	2,37	2,80	3,50
• spotrebiteľské do 1 roka	13,41	13,12	13,04	12,97	12,98	13,04	12,93	14,00	14,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	8,16	7,86	7,65	7,04	7,15	7,03	6,93	8,50	9,00
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – neterminované vklady	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,10
• domácnosti – neterminované vklady	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,05	0,10
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,56	0,46	0,46	0,45	0,46	0,45	0,45	0,60	1,00
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10	0,20
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 491	3471	3 479	3428	3458	3461	3365	3 500	3 500
Index S&P 500 ^b	2 449	2733	2 703	2829	2793	2794	2902	2 500	2 500

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b - priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vyláčené *kurzívou*.